

MLADI PROFESIONALCI

Radimo u firmi koja ne

Resursni centar za vode i okoliš "Una Consulting" svoje reference, znanje, iskustvo i profesionalnost u oblasti voda, zaštite okoliša i komunalnih djelatnosti gradi skoro 20 godina. Svoje djelovanje započinje 1997. godine kao "Programski ured IBG Ltd." i u periodu do 2006. godine realizuje projekte rehabilitacije komunalne infrastrukture, devastirane tokom ratnih dejtava i institucionalnog jačanja komunalnih preduzeća na području sliva rijeke Une. Pomenute projekte je financirala Švicarska vlada putem Švicarske agencije za razvoj i saradnju (SDC). Od 2006. godine nastavlja rad kao **Udruženje za zaštitu i unapređenje čovjekove okoline "Una-Sana"**, te do 2009. godine zajedno sa općinama sliva rijeke Une implementira Projekt dobre uprave u oblasti voda i zaštite okoliša "GOV-WADE", uz podršku istih partnera iz Švicarske.

U februaru 2010. godine Udruženje "Una-Sana", sa deset partnera iz BiH i Švicarske, osniva Resursni centar za vode i okoliš "Una Consulting" sa ciljem unapređenja nivoa pružanja konsultantskih usluga u sektoru voda i zaštite okoliša. Kontinuiranim unapređenjem vlastitih kapaciteta kroz stručno usavršavanje i učeći iz praksi najboljih, "Una Consulting" odgovora na sve izazove današnjeg tržišta, poslujući uspješno i pružajući visokokvalitetne usluge svojim klijentima u ostvarivanju njihovih strateških poslovnih ciljeva i doprinosi unapređenju životnih uvjeta stanovništva i zaštite prirodnih resursa.

Mladi profesionalci i stručnjaci

Jednu trećinu zaposlenih u Una Consulting-u čine mladi ljudi iz nekoliko općina Unsko-sanskog kantona (USK). Mladi profesionalci i stručnjaci priliku za rad i razvoj dobili su upravo u okrilju Una Consultinga, firme koja kontinuirano ulaže u znanje svojih stručnjaka i cijeni rad mladih kadrova. Na ovaj način, političkom zapošljavanju mladih stručnjaka sa područja cijelog USK, Una Consulting daje društveni doprinos njegovom razvoju i postizanju boljeg životnog okruženja.

Jedan, u odabranom ekipi mladih stručnjaka Una Consultinga je **Samir Alibabić, diplomirani inženjer informatike**. Samir se nakon završenog studija elektrotehnike, smjer informatika, na Tehničkom fakultetu Univerziteta u Bihaću 2009. godine, zaposlio u tadašnjem Udruženju za zaštitu i unapređenje čovjekove okoline "Una-Sana" na radno mjesto administratora za geografski informacijski sistem (GIS) i baze podataka. Osnivanjem konsultantske firme Resursni centar za vode i okoliš "Una Consulting" d.o.o. 2010. godine, obnovio je ugovor na istom radnom mjestu u novoosnovanoj firmi. Pored angažmana u konsultantskoj firmi, od 2014. godine član je Udruženja za oblasti voda i zaštite okoliša "Aguasana mreža u BiH".

Kako bi što bolje odgovorio radnim zadacima, firma mu je omogućila obuku i sticanje međunarodno priznatih certifikata za rad na GIS softveru firme ESRI. Pored ove, firma je osigurala i brojne druge obuke, za rad na projektantskim softverima za hidrauličko modeliranje vodovodnih i kanalizacionih sistema (Bentley, Canalis, Hydra), upravljanje projektima, kao i obuku za odnose sa javnošću. Pored sticanja stručnog informatičkog znanja i vrijednih certifikata, Samir je vreme-

- Učeći iz prakse najboljih odgovaraju izazovima tržišta, prate evropske standarde i najaktualnije trendove i u kontinuitetu unapređuju usluge prema klijentima

nom obogatio i dogradio svoju profesiju kroz rad na pripremi i implementaciji projekata iz građevinske, odnosno hidrotehničke struke.

Komunikacijske i organizacijske vještine

Iskustva u upravljanju projektima, komunikacijske i organizacijske vještine koje je stekao obučavajući se uz rad u Una Consultingu za Samira su neprocjenjivi, jer doprinose postizanju učinkovitosti i održivosti projekata koje za cilj postavljaju različiti klijenti ili partneri, uglavnom predstavnici menadžmenta javnih preduzeća, uposlenici ministarstava i drugih institucija na svim nivoima vlasti u državi, ali i Jugoistočnoj Evropi, te međunarodni stručnjaci i konsultanti sa kojima zajednički radi na pomenutim projektima.

Samir ukazuje na važnost stvaranja radnih navika koje je, kako kaže, moguće steći jedino u ovakvom okruženju, jer privatni sektor je ono što pokreće cijelu privredu i donosi profit, a tu ukoliko želite biti uspješni nema mjesta velikim emocijama, nestručnosti, kašnjenju, neprofesionalizmu, neodgovornosti, bahatosti i površnosti. Smatra da mladim stručnjacima u našoj zemlji, pored poduzetničkog duha, najviše nedostaju radne navike.

Kenan Ajdinović, mag. inž. građ., prilikom rada i učestvovanja u regionalnom projektu "Smanjenje neprihodovane vode" u Jugoistočnoj Evropi, došao je, kaže, do mogućnosti da dodatno proširi i utvrdi znanje stečeno na fakultetu. Pomenuti projekat mu je dao priliku upoznati se sa tematikom i osnovnim principima smanjenja procenta neprihodovane vode u vodovodnim sistemima, kao jednog od gorućih problema u našoj državi, te glavnoj kočnici postizanju uspješnosti poslovanja mnogih javnih vodovodnih preduzeća. Tokom realizacije projekta putovao je i radio izvan granice naše države, te učestvovao na radionicama za obuku u Skoplju (Makedoniji), Klagenfurtu (Austriji) i Sarajevu, što je značajnije uticalo na njegov razvoj i promociju kao mladog inženjera.

Radeći na regionalnom projekta imao sam mogućnost da suradujem i

komuniciram sa domaćim i međunarodnim stručnjacima i partnerskim firmama, kao što je Austrijska konzultantska firma (SETEC), Njemačka organizacija za međunarodni razvoj (GIZ), Regionalna mreža udruženja lokalnih vlasti u jugoistočnoj Evropi (NALAS), Savezi općina i gradova (SOG), te Udruženja vodovodnih preduzeća. To je bilo veliko iskustvo i mogućnost da se vidi na koji način se istoj problematiki pristupa i u drugim zemljama Zapadnog Balkana, dodatno sam unaprijedio komunikacijske vještine i poboljšao znanje stranih jezika koje sam od ranije poznao. Radeći intenzivno sa predstavnicima naših klijenata koje čine ministarstava, općine, gradovi, agencije i udruženja mogao sam zapaziti njihovu smanjenu motiviranost i angažman na poslovima za koje su zaduženi, slabe komunikacijske vještine, ne pridavanje značaja poštivanju ugovorenih rokova, nedovoljnu stručnost, odnosno obučenos kadrova i sl. što me ponukalo da analiziram vlastitu radnu sredinu i priliku koju sam dobio u Una Consulting-u. Na žalost, na tržištima rada, nedostaje više firmi kakva je Una Consulting, koje mogu da zaposle mlade i obrazovane kadrove, pruže im priliku za prvi posao, te na taj način spriječe sve masovniji odlazak mladih ljudi iz Bosne i Hercegovine, kaže inženjer Kenan.

Anela Karajić Čoralić, inž. građ., smatra da je svakom mladom čovjeku potrebno dati priliku za posao i dokazivanje, što danas nije čest slučaj. Firma Una Consulting, za razliku od većine firmi, omogućava mladim ljudima zapošljavanje netom po završetku studija, sa ciljem proširenja znanja i povećanja postojećih sposobnosti stečenih formalnim obrazovanjem, kao i stručnih kvalifikacija. Kako Una Consulting d.o.o. posjeduje grupu kvalifikovanih stručnjaka sa iskustvom, mlade kolege svakodnevno mogu nadograđivati svoje znanje zahvaljujući radu sa njima. Dobro im je, kažu, poznato stanje u našoj državi i prema tome svjesni su da se mogućnost za zapošljavanje svakodnevno smanjuje. Prilikom objavljivanja konkursa za posao, kao uslov za zapošljavanje većina poslodavaca zahtijeva određeno radno iskustvo, obično četiri godine radnog staža i položen stručni ispit. Sa ovom činjenicom se mladi ljudi suočavaju svakodnevno. Postavlja se pitanje, kako steći traženo iskustvo ako im se ne pruži prilika. Anelina osobna iskustva su, međutim, potpuno drugačija. Odmah nakon završetka trogodišnjeg studija (I ciklus bolonjskog procesa) na Tehničkom fakultetu u Bihaću dobila je mogućnost da se zaposli u firmi Una Consulting, u kojoj radi već četiri i pol godine.

Timski rad

- Adaptacija na radno okruženje nakon prvog zaposlenja svakako nije jednostavna. Prije svega potrebno je usvojiti osnovna načela rada sa ljudima u timu. Posebna priča je stjecanje vještina rada sa općinskim, kantonalnim i državnim institucijama, te međunarodnim finansijskim institucijama, donatorima i kompanijama sa kojima firma intenzivno suraduje. Znanje koje steknemo u toku formalnog obrazovanja svakako nije dovoljno za naš samostalni rad, ali uz sav trud, timski rad sa iskusnijim kolegicama i kolegama i uz obuke uz rad i izvan radnog mjesta koje nam omogućava firma vrlo brzo stičemo potrebne vještine koje nam onda omogućavaju samostalan rad. Današnje tržište zahtijeva neprestano unapređenje profila vještina, kvalifikacija i iskustava. Nedostaci određenih vještina i sposobnosti često mogu biti razlog dugotrajne nezaposlenosti određenog kadra. Stoga, učenje nikad ne prestaje, i potrebno je da sebi osiguramo i neformalno obrazovanje kojeg organiziraju različite obrazovne institucije i organizacije (centri za obuku, agencije i sl.) ili obrazovanje u vlastitoj režiji kako bi dodatno nadogradili svoje znanje za posao kojim se svakodnevno bavimo. Naglasit ću da sam u svrhu stjecanja diplome mastera/magistra građevine upisala master studij, II ciklus, na Tehničkom fakultetu u Bihaću, te time osigurala nastavak obrazovanja i polaganje stručnog ispita za projektovanje, što je u našoj branši jako važno. Ovim ću svakako najviše doprinijeti sebi, ali naravno i firmi u kojoj radim, kaže inženjer građevine Anela Karajić.

Ona je u Una Consultingu uključena najvećim dijelom u realizaciju projekta Uvod u decentralizirano upravljanje otpadnim vodama u USK (DECENT projekat) koji se od 2011. godine implementira u tri općine: Bihać, Bužim i Cazin. Riječ je o projektu koji je nastao kao rezultat Projekta dobre uprave u oblasti voda i zaštite okoliša "GOV-WADE" koji je na području Unsko-sanskog kantona implementirao Una Consulting u periodu od 2006. do 2013. godine. Kroz projekat DECENT općine i Unsko-sanski kanton praktiraju principe dobre uprave pri pružanju kvalitetnih usluga u oblasti upravljanja otpadnim vodama što doprinosi unapređenju osnovnih životnih uslova. Pored toga, pilot općine i kantonalne institucije jačaju svoje kapacitete za planiranje i upravljanje projektima, te uvode u praksu nekonvencionalne tehnologije za prečišćavanje otpadnih voda. U našoj firmi osposobljeni su mladi kadrovi koji zahvaljujući radu sa međunarodnim stručnjacima, finansijskim institucijama i donatorima stječu nova saznanja i iskustva o alternativnim tehnologijama prečišćavanja otpadnih voda. Kroz projekat DECENT stekla sam vještine projektovanja decentraliziranih kanalizacionih sistema i biljnih prečišćavača otpadnih voda, projektantskog nadzora, te upravljanja projektima, uključujući i vještine komuniciranja sa zainteresiranim stranama u projektu. Kao jedan od najvažnijih izazova svakako vrijedi spomenuti dugotrajni proces izdavanja potrebnih dozvola i suglasnosti za izgradnju sistema odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda na koji ne možemo direktno utjecati i što dodatno usporava naš projektantski / konsultantski posao. Šta je razlog tome, često se postavlja pitanje, jer ovi procesi se vrlo jednostavno odvijaju u razvijenim zemljama?! Prema iskustvu, česti problemi su nedostatak potrebnog stručnog kadra u institucijama, nepostojanje svih neophodnih podataka, nedostatak motiviranosti osoblja i sl. Pored toga postoje stalni izazovi i rizici s kojima se svakodnevno suočavamo kroz projekt poput intenziviranja finansijske krize, nedostatka raspoloživog novca, političkih utjecaja, konfiguracije terena, nabavke zemljišta za izgradnju biljnih prečišćavača i sl. Ovakav način odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda je vrlo jeftin i pogodan za naša manja naselja, pogotovo za ona koja nemaju izgrađen sistem odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda i gdje se otpadne vode direktno ispuštaju u prirodne recipijente ili tamo gdje su nepravilno izgrađene septičke jame. Pored ovog, angažirana sam i u brojnim drugim projektima koje implementira Una Consulting. Mladim ljudima poručuje da se ne prepuste ovoj teškoj situaciji u našoj državi već da se svakodnevno obrazuju, ulažu u svoje znanje bilo putem obrazovnih institucija ili samostalno, jer se mukotrpnim trud na povećanju znanja na kraju sigurno isplati.

Regionalni, europski i svjetski trendovi

Una Consulting radi od februara 2010. godine, nastojeći pratiti u korak regionalne, europske, pa i svjetske trendove posebno kada se radi o provođenju konsultantskih usluga u oblasti voda, zaštite okoliša i komunalnih djelatnosti. Bitno je naglasiti, da kada je u pitanju razvoj lokalnih zajednica i

UNA CONSULTINGA

štedi na znanju i iskustvu

lokalne infrastrukture da su ove oblasti prepoznate kao jedne od najaktualnijih i najprioritetnijih za gradane, te da su ove oblasti u stalnom fokusu međunarodnih finansijskih institucija koje u kontinuitetu doprinose razvoju BiH. Kako bi odgovorila trenutnim i budućim izazovima uprava Una Consulting-a se odlučila za stalno praćenje i zapošljavanje mladih, ambicioznih i sposobnih kadrova, dodatno im osiguravajući kontinuiranu podršku i ulaganje u znanje za njihov profesionalni razvoj. Dodatno znanje, vještine i sposobnosti su, bez dileme, potrebne za rad u konsultantskoj firmi kakva je Una Consulting, posebno kada znamo da firma radi u okruženju koje je prilično surovo, kada se radi o poslovnim prilikama i zdravoj konkurenciji. Također, s obzirom na to da je većina poslova koje u firmi obavlja osoblje dio projektnih aktivnosti, ti su poslovi redovno vezani za stroge rokove koji se moraju poštovati, za svakodnevnu komunikaciju i koordinaciju sa kolegama u firmi, partnerima i klijentima sa engleskog ili njemačkog govornog područja, poštivanje različitih normi i procedura, česta putovanja i terenske obilaski. Posao je većini zaposlenika zaista jako dinamičan. Za takav tempo rada i za sve izazove koje nosi ovaj posao, mladi ljudi koji završe fakultete i steknu vrijedne diplome, zbog značajnih propusta u našem obrazovnom sistemu, jednostavno nisu spremni. Činjenica jeste da je mladima, posebno u BiH, strašno teško doći do prvog posla i da mali broj poslovnih subjekata vidi sebe kao potencijalnog poslodavca osobi bez i jednog dana radnog iskustva. Menadžment Una Consultinga je ipak dokaz da situacija u tom pogledu nije beznačajna za mlade ljude, koji osim diplome, stečenog fakultetskog znanja i velike želje za radom i znanjem, nemaju drugog "asa u rukavu". Ukazano povjerenje je, naravno, potrebno opravdati. Posao je često vrlo naporan i iscrpljujući - normalne i uobičajene stvari su nekad, primjerice, putovanje u drugi kraj BiH i natrag u jednom danu, cjelodnevne i vrlo iscrpljujuće organizacije i realizacije istražnih i terenskih radova, radionica, sastanaka i drugih događaja, timski rad "u petoj brzini" kada se približe rokovi za neki projekat i slično. Međutim, u dobrom društvu je sve lakše, a zadovoljstvo nakon uspješno obavljenog posla redovno prevlada.

Renata Salihodžić, magistar prava naglašava da je počela raditi u Una Consultingu bez i jednog prethodnog dana radnog iskustva. Pruženo mi je povjerenje, mentorstvo koje sam trebala, topli pristup mojih kolega, svi potrebni materijali i dokumentacija koju sam trebala za početak rada. Ne bih izostavila ni ugodnost rada u firmi koja brine da se poštuju radnička prava, da je sva logistika uvijek tu, da su nam kancelarije i ostale prostorije uvijek čiste, tople i pospremljene. Možda je neuobičajeno da magistar prava radi u firmi koja zapošljava velikom većinom inženjere i koja se bavi vodama, zaštitom okoliša i komunalnim djelatnostima, i ja, naravno, tokom studija nisam ni pomišljala da ću se baviti ovim poslom. Moj posao je uglavnom fokusiran na projektne zadatke koji se tiču zakonskih i institucionalnih okvira u navedenim oblastima, analizu propisa i davanje preporuka klijentima, u smislu mjera unaprjeđenja postojećih ili uvođenja potpuno novih aranžmana, i jednog i drugog spomenutog okvira u kojem posluju i rade. Komunalne dje-

latnosti, posebno, kao dio oblasti zaštite okoliša, zahtijevaju značajna unaprjeđenja u BiH, te postoji stvarno širok prostor za osmišljavanje i predlaganje unaprjeđenja ove važne općinske nadležnosti. Pored toga, pomažem u rješavanju određenih internih poslova same firme: pravnih pitanja u poslovanju, internih akata, vodim registar propisa za potrebe firme, i obavljam brojne druge poslove, u skladu sa potrebama posla. Mogu slobodno reći da sam napredovala i u znanju engleskog jezika radeći ovdje, s obzirom na česte potrebe prevodenja dokumentacije, te usmenog prevodenja - u čemu svi manje ili više sudjelujemo - ističe Renata.

Edmir Tatarević, inž. građ., podsjeća na važnost aktivnog i samostalnog rada u toku studiranja, jer se na fakultetima ne uče mnoge stvari sa kojima se inženjer susreće tokom rada, a kroz individualni rad se nauče i nadograđuju vještine koje su potrebne, te steknu radne navike. U tom procesu proširivanja svog znanja kao mladi inženjer sa svojim kolegama iz firme vrlo često koristi priliku da posjeti projekat izgradnje kanalizacione mreže i PPOV-a koji se realizira u Bihaću. Ističe da im je to jedinstvena prilika za stjecanje praktičnih iskustava u izvođenju složenih hidrotehničkih objekata. Jedna od njegovih jačih strana je crtanje i modeliranje pomoću softvera što mu je omogućilo brzo uklopanje u novu radnu sredinu.

- Nesebična podrška i pomoć veoma dinamičnog tima u Una Consultingu pomogla mi je u daljnjem usavršavanju, a to traje i dan danas. Pored podrške iskusnih inženjera, Una Consulting kao firma cijeni rad, zalaganje i napredovanje svojih zaposlenih, pa mi je omogućila i razne obuke u svrhu usavršavanja posebno na različitim softverima (Canalis/Hydra, Microsoft Project, ...). Zbog postizanja veće efikasnosti, više od 50% radnog vremena provodim crtajući razne hidrotehničke objekte za potrebe različitih projekata u oblastima kojima se bavi Una Consulting. Uz to, kao mladi kadrovi odgovorni smo za pojedine faze projekta i što je vrlo važno, skoro uvijek smo "u vatri" i spremni za nepredviđene stvari iz kojih treba izvući najvažnije pouke. Učestvujemo na velikim projektima i velikim investicijama (zahtjeva poštivanje svih rokova, dodatni angažman,...), a radimo i sa klijentima koji nemaju dovoljno iskustva i kapaciteta. Ovaj mladi inženjer sa petogodišnjim iskustvom poručuje budućim inženjerima da se već u toku studiranja zainteresiraju za različite projekte, da kroz volonterski rad pokušaju doći do dodatnog znanja i iskustva, te da prate sve projekte u okruženju koji im mogu biti prilika za prvo zaposlenje, ali i priprema da se kasnije puno lakše uključe u nove veće projekte, odnosno da lakše prihvate zahtjeve budućih poslodavaca.

Nijedan uspjeh ne dolazi preko noći

Dijana Draganović, mag. inž. građ., kaže da niti jedan uspjeh ne dolazi preko noći. U svakom poslu je najvažnije biti posvećen i pošten, a rezultat na kraju neće izostati.

Una Consulting, firma iz susjedstva koja radi različite projekte, suočava se sa raznim problemima koje njeni stručnjaci moraju riješiti. Ispod asfaltiranih ulica u Bihaću ostali su sati planiranja, dani projektovanja i mjeseci ra-

da, a na površini se vidi samo asfalt do kojeg se došlo mukotrpnim poslom.

Projekat Studije izvodljivosti za zaštitu jezera Modrac je bio velik izazov za mladog inženjera; potrebno je pomiriti mišljenja svih interesnih strana, strpljivo prikupiti podatke u sporu bosanskoj administraciji, povezati različite nivoe vlasti sa klijentom i donatorima, prevazići problem nedostatka stručnih ljudi u općinama i kantonima i njihove motiviranosti za strukturiranu i sistematičnu pripremu i implementaciju kapitalnih investicija, poštivati rokove; uskladiti istovremen rad velikog broja ljudi, intenzivno komunicirati sa partnerima, te pridati podjednaku važnost svakom učesniku projekta, i na kraju uključiti sve članove tima da bi projekat bio uspješan i izvodljiv.

Na pitanje zašto biti inženjer Dijana, između ostalog, kaže: To je dinamičan fakultet koji iziskuje velike napore - kombinaciju matematike, fizike, praktičnog znanja, percepcije, ekonomije, a toliko je dio sadašnjice da gotovo svako ima svoje mišljenje o inženjerskom poslu - kreativan si svaki dan, radiš svugdje i sa svima, doprinosiš razvoju i unapređenju životne sredine, inženjerska diploma je odlična podloga za daljnja usavršavanja, nema problema sa zaposlenjem, obično su to jako dobro plaćeni poslovi, velika odgovornost i autonomija pozicija u firmama, veći utjecaj na svijet od ostalih profesionalnosti. Inženjeri se cijeli život školuju. Veoma je bitno da se znanja nadograđuju i zato su specijalističke obuke veoma važne. Ako u BiH nema izazova za inženjera, svijet mu je otvoren. Veoma je mali broj firmi u BiH kao što je naša firma, gdje mladi inženjeri mogu pronaći izazovan posao. Inženjerka Draganović naglašava da se sve može postići trudom, radom, upornošću i temeljnom naobrazbom. To su, kaže, osnove uspješnog čovjeka. Uspjesi pak izgrađuju samopouzdanje koje je daleko najvažnije za postizanje bilo kakvog uspjeha.

Aida Moranjković, inž. građ. i prof. eng. jezika, koja u firmi radi od prvog dana također ukazuje na značaj prvog posla u struci. Neizostavna je podrška iskusnijih kolega u napredovanju, a sa zadovoljstvom kaže da je Una Consulting firma koja kontinuirano osigurava kvalitetne obuke za svoje uposlenike kako iz struke tako i "opće" obuke koje mogu doprinijeti ličnom usavršavanju pojedinca. U našoj firmi uposlenici imaju pristup najsuvremenijoj informatičkoj opremi i što je jako bitno, licenciranim softverima.

Una Consulting kroz implementaciju velikih regionalnih projekata na području Jugoistočne Evrope osigurava svojim zaposlenicima sticanje znanja i iskustva na najboljim primjerima iz prakse. Važno je napomenuti da ne radimo samo na infrastrukturnim projektima koji doprinose zaštiti voda i okoliša, nego i na projektima koji za cilj imaju izgradnju institucionalnih i ljudskih kapaciteta. Trenutno provodi-

mo regionalne projekte procjene potrebe za obukama ljudi koji rade u sektoru voda i zaštite okoliša i izgradnji regionalnog trening centra. Karijera u sektoru voda i zaštite okoliša uključuje bavljenje poslovima koji smanjuju negativne utjecaje ljudskih aktivnosti na okoliš, ili onima koji doprinose očuvanju zdravlja ljudi i izgradnji održivog načina življenja u budućnosti kako sa profesionalne tačke gledišta tako i kao pojedinca koji je odgovoran prema prirodi - ističe Aida Moranjković.

Sandi Zulić,
direktor Una Consulting d.o.o

U zadnjih 50 godina nije se ovoliko radilo u oblastima voda i zaštite okoliša. Danas su to oblasti koje se najbrže razvijaju, a potrebe za unapređenjem njihovog stanja uključuju mnoge aspekte: okolišne, zakonodavne-pravne, institucionalne, socio-ekonomske, finansijske i tehničke. Također uključuju i stručnjake različitih oblasti: prava, ekonomije, politike, novinarstva, obrazovanja, inženjerstva, biologije, hemije itd. Una Consulting je također firma pod čijim krovom rade stručnjaci različitih struka i svako svojim znanjem, iskustvom i timskim radom doprinosi uspješnosti poslovanja, ali i zaštiti voda i okoliša kroz implementaciju brojnih projekata.

U svijetu se desio tzv. "okolišni pokret". Firma Una Consulting je jedna u nizu firmi u svijetu koje također prate taj trend i slobodno možemo reći da istražuje i razvija ideje kako da se u kontinuitetu ostvaruju različite uštede, smanjuju troškovi, a unapređuje stanje životne sredine.

Inženjeri hidrotehnike - nasušna potreba

Sandi Zulić, direktor Una Consulting d.o.o., kaže da su za firmu, njeno poslovanje i njen razvoj najvažniji ljudi, zaposlenici. Od svojih kolega, stručnjaka, mladih i onih iskusnijih, očekuje da budu maksimalno predani poslu koji rade, i kreativni i razvojno orijentirani konsultanti, koji će kroz svoj rad pronalaziti najučinkovitija i najodrživija rješenja i na taj način svojim klijentima i poslovnim partnerima pružiti najkvalitetniju moguću uslugu. Una Con-

sulting se iz tih razloga već nametnuo kao jedan od vodećih pružatelja konsultantskih usluga u BiH i Jugoistočnoj Evropi u oblasti voda, zaštite okoliša i komunalnih djelatnosti.

Potrebno je istaći da Una Consulting vodi posebnu brigu oko regrutiranja i razvoja mladih stručnjaka. Biti dovoljno stručan, predan poslu, pouzdan, učinkovit i odgovoran veliki su izazovi za svakog stručnjaka, tako i za mladog profesionalca u timu Una Consulting-a. Sve veći zahtjevi tržišta i klijenata povećavaju intenzitet izazova za svakog mladog zaposlenika i jako je važno da firma to na vrijeme prepozna i kroz različita ulaganja u znanje dodatno ohrabri i motivira. No, mladi stručnjaci u Una Consulting-u su to prepoznali i posebno su zahvalni na tome. Svi do jednog ističu da su upravo oni rijetki sretnici koji su odmah nakon završenih fakulteta imali mogućnost zaposliti se u firmi koja ne šteti na znanju i iskustvu. Naprotiv, u firmi koja kontinuirano ulaže u ljudske resurse, obuke i usavršavanja, u timski rad u spoju mladih i iskusnih stručnjaka, saradnju sa međunarodnim stručnjacima, redovna primanja i dodatne bonuse za uspješan rad. Za njih je također važno i to da društvo, odnosno okruženje prepozna taj pristup i ulaganja u domaće kadrove, te da ta iskustva prenese i na druge firme, institucije i organizacije u BiH i iskoristi ih kao katalizator za potrebne promjene na bolje.

Una Consulting je firma koja trenutno priprema i implementira nekoliko najznačajnijih investicija u oblasti vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda u Bosni i Hercegovini i Jugoistočnoj Evropi. Una Consulting u ovoj branši želi ostati jedna od vodećih firmi na ovim prostorima. Za to ima sve preduvjete - stručnjake koji u okrilju vlastite firme imaju svu neophodnu podršku za razvoj vlastite karijere i daljnja usavršavanja i iz tog razloga ne moraju razmišljati o odlasku iz zemlje kako bi svoju egzistenciju tražili u evropskim zemljama u kojima je njihova struka priznata i cijenjena. Direktor Zulić kaže da će Una Consulting nastaviti ulagati u ljude, u svoje zaposlenike, prenositi na njih odgovornost, motivirati i stvarati vlastite stručnjake, jer jedino na taj način može se osigurati uspješno i održivo poslovanje Una Consulting-a. Ujedno poziva mlade ljude da se obrazuju za inženjere građevine, jer je to, ističe Zulić, nasušna potreba, pogotovo za građevinskim inženjerima iz oblasti hidrotehnike, stručnjacima za koje će uvijek biti posla u općinskim službama za komunalne djelatnosti ili u javnim vodovodnim i komunalnim preduzećima, ali i u privatnim konsultantskim firmama kakva je Una Consulting. Mladi bi, poručuju, trebali razmisliti o svom budućem pozivu, upisati fakultete čija diploma je u kontinuitetu tražena na tržištu rada, a upravo je ovo struka koja im daje ogromne šanse i mogućnosti. Inženjerstvo ima budućnost ili je bolje reći budućnost je u inženjerstvu koje je sada traženo, a biće još više biti traženo onda kada BiH pristupi Evropskoj uniji i kada se omogući korištenje strukturalnih i kohezionih fondova iz kojih se opet u najvećem procentu pripremaju i implementiraju infrastrukturne investicije iz oblasti voda, zaštite okoliša i komunalnih djelatnosti. Znači, posla za mlade stručnjake hidrotehničare će biti i u narednim godinama, ali i desetljećima.

